

Sommer i sædskifteforsøget

Jørgen E. Olesen, Danmarks JordbrugsForskning, Afd. for Plantevækst og Jord

Efter en uge med meget tørt og blæsende vejr var det skønt at få lidt regn. På sandjorden på Jyndevad kørte vandingen for fuld kraft og selv på den lerblandede sandjord på Foulum var nogle af de kraftigere afgrøder begyndt at vise tegn på vandmangel. Det er ganske tydeligt, at en gødet afgrøde efter en god forfrugt bruger mere vand end en spinkel ugødet afgrøde.

Såtidspunkt i vinterhvede

De sidste to år har vi forsøgt os med tidlig såning af vintersæden på Jyndevad og Foulum. På Jyndevad dyrker vi vinterrug, og her klarer en tidlig såning sig fint. Rugen vokser godt til i efteråret og kan med lidt hjælp af ukrudtsstriglen sagtens konkurrere med ukrudtet.

På Foulum dyrker vi vinterhvede, som er langt mindre konkurrencedygtig mod ukrudtet. Især vokser vinterhvede betydeligt langsommere om efteråret, og den yder kun ringe konkurrence mod ukrudtet. I de første fire år blev vinterhveden på Foulum sået omkring 1 oktober. Det gav en lille ukrudtsfremspiring og små ukrudtsplanter, som forholdsvis let kunne klares med harvninger om foråret.

Den sene såning gav dog en svagt etableret hvede, og vi har derfor i de seneste to år forsøgt med såning af vinterhvede i begyndelsen af september. Vi valgte samtidigt at fordoble rækkeafstanden, så vi kunne bruge radrenseren til at kontrollere ukrudtet. Det er ikke gået så godt. Hveden stod betydeligt bedre i efteråret, men er ikke væsentligt kraftigere her i juni end den var tidligere. Dette skyldes nok en generel mangel på kvælstof. Til gengæld har vi nu en betydeligt kraftigere bestand af ukrudt, især kamille, hvilket også bliver at mærke på udbyttet. Dette til trods for en meget intensiv ukrudtsbekæmpelse med to harvninger og en radrensning i efteråret, og den samme behandling i foråret.

Lupin på sand- og lerjord

I år dyrker vi lupin sammen med vårbyg, på Jyndevad dog også i blanding med hestebønner. Dette er gjort for at øge udbyttestabiliteten i bælg-sædsafgrøden samt for at øge konkurrenceevnen mod ukrudt. Sidste år var der store udbyttetab i lupin på Jyndevad som følge af gråskimmel, og på Holeby og Flakkebjerg var lupinen meget beskidt med ukrudt, på Flakkebjerg især kvik. Det skyldtes en dårligere etablering på lerjordene og at lupin smider bladene sidst på sæsonen. Herved bliver afgrøden meget åben og inviterer ligefrem kvikken til at stikke hovedet frem.

I år står lupinen betydeligt bedre på Jyndevad og Foulum sammenlignet med Flakkebjerg og Holeby. Det hænger formentlig sammen med såvel jord- som klimaforhold. Det virker som om lupin er noget følsom over for dårlig jordstruktur i etableringsfasen. Derimod er lupin tilsyneladende nogenlunde ligeglad med forhistorien. Det samme er ikke tilfældet med hestebønner, som dyrkes i blandingen på Jyndevad. Her står hestebønnerne 10-15 cm lavere i de parceller, hvor der ikke har været givet gødning i de foregående år. Der gødes ikke i selve bælg-sædsafgrøden.